

Uchwała Komisji Habilitacyjnej z dnia 2 czerwca 2026 roku

powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o kulturze i religii wszczętym na wniosek dr.

Jakuba Gortata

§ 1

Komisja Habilitacyjna, powołana postanowieniem wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce z dnia 6 stycznia 2026 r. (znak sprawy: 198050500.531.3.2025), działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późniejszymi zm.) oraz § 34 Statutu Uniwersytetu Łódzkiego z dn. 27 maja 2019 ze zm., a także § 12 Regulaminu określającego szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim, po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza, że aktywność naukowa i osiągnięcia naukowe Habilitanta stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii i wyraża pozytywną opinię w sprawie nadania doktorowi Jakubowi Gortatowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, uznając spełnienie przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 1–3 wskazanej Ustawy.

UZASADNIENIE

Uchwała Komisji powołanej do zaopiniowania wniosku dr. Jakuba Gortata o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym podczas posiedzenia w trybie mieszanym, które odbyło się 2 czerwca 2026 roku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Recenzenci i pozostali członkowie Komisji zapoznali się z dorobkiem naukowym, dydaktycznym, organizacyjnym i popularyzatorskim Habilitanta. W posiedzeniu wzięło udział siedmioro członków Komisji, prof. Ewa Mazierska-Kerr i prof. Magda Szcześniak uczestniczyły zdalnie za pomocą oprogramowania MS Teams, pozostałe osoby – stacjonarnie. Po przeprowadzeniu kolokwium, a także po uwzględnieniu wniosków i ocen zawartych w recenzjach, Komisja postanowiła rekomendować Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw

stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce wniosek doktora Jakuba Gortata o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Głosowanie w tej sprawie było pozytywne: 7 osób opowiedziało się za poparciem wniosku, nikt nie był przeciwny i nikt nie wstrzymał się od głosu.

Komisja uznała, że dr Jakub Gortat spełnia wszystkie wymogi awansowe zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571).

1. Sylwetka i przebieg kariery naukowej Habilitanta

Dr Jakub Gortat ukończył na Uniwersytecie Łódzkim studia I stopnia na kierunku Dziennikarstwo i komunikacja społeczna (w roku 2010) oraz studia II stopnia na kierunku Stosunki społeczne ze specjalnością niemcoznawstwo (w roku 2011). Stopień doktora uzyskał w roku 2015 po ukończeniu Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Humanistycznych Studiów Doktoranckich na UŁ na podstawie rozprawy *Polityka pamięci o niemieckich ofiarach wojny powietrznej*. Od 2016 roku zatrudniony jest w Zakładzie Niemcoznawstwa Instytutu Filologii Germańskiej na Uniwersytecie Łódzkim, początkowo jako asystent, a od roku 2018 – jako adiunkt.

Badania prowadzone przez doktora Gortata skupiają się na problematyce pamięci kulturowej o narodowym socjalizmie, komunizmie i austrofaszyzmie w Niemczech i Austrii. Tego zagadnienia dotyczył jego doktorat, opublikowany później jako monografia, szereg artykułów oraz dwie najnowsze monografie, które ukazały się w roku 2025. Jednocześnie dr Gortat poszerza to pole badawcze o problematykę filmoznawczą związaną z transnarodowością kina niemieckojęzycznego i jego oddziaływaniem, a także z zagadnieniami neurofilmologii.

Habilitant ma bardzo bogaty dorobek publikacyjny, a jego artykuły ukazują się w zbiorach i czasopismach o obiegu międzynarodowym, w językach polskim, niemieckim i angielskim. Dr Jakub Gortat współpracuje intensywnie z ośrodkami zagranicznymi (Uniwersytety w Innsbrucku, Karlsruhe, Bochum, Giessen), działa też w ramach towarzystw naukowych (German Studies Association (GSA), Austrian Studies Association, Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami oraz Towarzystwa Polsko-Austriackiego).

2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Jako główne osiągnięcie naukowe Habilitant przedstawił monografię *Austria's Difficult Past. Memory of National Socialism and the Filmization of Television (1960-1980)*, opublikowaną przez wydawnictwo Berghahn Books w roku 2025.

W opinii Recenzentek praca ta udowadnia szeroką i przekrojową wiedzę Autora na temat historii i kultury Austrii, zarówno procesów i przemian polityczno-społecznych, jak i w sferze reprezentacji kulturowych. Autor łączy w swoim studium pamięciologicznym pracę pojęciową, analizę form medialnych oraz rzetelną kwerendę archiwalną. Oferuje spójny model interpretacyjny zakotwiczony w perspektywie badań nad kulturą i mocno osadzony w materiale źródłowym. Ogromną zaletą publikacji jest staranne omówienie źródeł, ich nośników, a także ewentualnych braków wraz z określeniem ich przyczyn. Monografia doktora Gortata otwiera pole dla dalszych debat o roli mediów w przepracowywaniu przeszłości obciążonej traumą: przemocą, współudziałem i wyparciem. Zwrócono też uwagę na adekwatnie dobrane miejsce publikacji, bowiem wydawnictwo Berghahn Books specjalizuje się w książkach na temat kultury Niemiec i Austrii oraz dba o wysoki poziom merytoryczny.

W rezultacie przedstawiona przez doktora Jakuba Gortat książka uznana została za dzieło kompetentne i oryginalne, które rzuca nowe światło na historię austriackiej telewizji, pamięć o wojnie, nazizmie i Holokauście w Austrii, relacje kulturowe między Austrią a Niemcami, a także specyfikę telewizji w ogóle.

3. Ocena pozostałego dorobku publikacyjnego i aktywności naukowej

Pozostały dorobek naukowy doktora Jakuba Gortata został oceniony wysoko. Podkreślono rozległość publikacji Habilitanta: 3 monografie, 2 tomy zbiorowe redagowane i współredagowane, 18 artykułów w czasopiśmie, 8 rozdziałów w monografiach zbiorowych, udział w licznych konferencjach oraz grantach badawczych, w tym kierowanie pięcioma z nich. Podkreślono, że dr Gortat publikuje w trzech językach, a prezentując wyniki swoich prac odbiorcom polskim i zagranicznym, używa do tego forów właściwych dla tematu i dyscypliny, jak kongresy German Studies Association oraz Austrian Studies Association, a także w konferencje pamięcio- i filmoznawcze.

Wszystko to sprawia, że można uznać go za doświadczonego badacza, udzielającego się zarówno na arenie polskiej, jak i międzynarodowej.

4. Ocena aktywności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej

Działalność dydaktyczna i organizacyjna doktora Jakuba Gortata również została oceniona wysoko. Zauważono, że organizował dwie konferencje, jest członkiem stowarzyszeń naukowych, pełni także funkcję wiceprezesa oddziału łódzkiego Polskiego Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami oraz skarbnika oddziału łódzkiego Towarzystwa Polsko-Austriackiego. Regularnie publikuje recenzje istotnych monografii i wydawnictw w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych oraz udziela się jako recenzent w procesach peer-review. Działa intensywnie na rzecz popularyzacji kultur krajów niemieckojęzycznych: udziela wypowiedzi eksperckich w mediach, jest autorem tekstu popularnonaukowego, pojawia się w panelach i na wydarzeniach otwartych związanych z filmem i kulturą niemiecką i austriacką. Organizował też warsztaty z udziałem zagranicznych reżyserów.

Komisja podkreśliła także bogate doświadczenie pedagogiczne Habilitanta, który prowadził wiele kursów w swojej macierzystej jednostce, był także promotorem i recenzentem licznych prac licencjackich. Prowadził również warsztaty ze studentami w Karlsruhe.

Konkluzje

Komisja habilitacyjna stwierdziła rzetelność monografii przedstawionej jako główne osiągnięcie w postępowaniu habilitacyjnym. Rozprawę uznano za dzieło stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o kulturze i religii. Doceniono także pozostały dorobek publikacyjny Habilitanta. Komisja uznała, że osiągnięcia badawcze, dydaktyczne, organizacyjne i popularyzatorskie doktora Jakuba Gortata spełniają formalne i merytoryczne warunki, stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. W końcowej dyskusji przeprowadzonej na posiedzeniu jawnym oraz kontynuowanej na posiedzeniu niejawnym Komisji pozytywne oceny wniosku Habilitanta, wyrażone wcześniej w recenzjach oraz opiniach pisemnych jej członków zostały podtrzymane i wsparte dodatkowymi argumentami.

Członkowie Komisji wielokrotnie podkreślili, iż wszystkie recenzje są jednoznacznie pozytywne, zaś zgłoszone osiągnięcie habilitacyjne spełniają z naddatkiem kryteria określone w art. 219

ustawy, a całokształt dorobku uzasadnia przyznanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, co znalazło pełne potwierdzenie w trakcie kolokwium habilitacyjnego. Komisja doceniła konstrukcję i zawartość merytoryczną wykładu doktora Gortata, oraz umiejętność prowadzenia erudycyjnej dyskusji. Kolokwium ostatecznie udowodniło dojrzałość naukową Habilitanta.

Po przeprowadzeniu zarządzonego przez Przewodniczącą głosowania w trybie jawnym zakończonego wynikiem: 7 głosów „za”, 0 „przeciw” oraz 0 „wstrzymujących się”, Komisja Habilitacyjna postanowiła skierować do wspólnej Komisji Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce uchwałę popierającą wniosek doktora Jakuba Gortata o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie nauki o kulturze i religii.

W imieniu Komisji protokół podpisali:

Przewodnicząca Komisji: dr hab. Joanna Wawrzyniak, prof. UW

.....

Sekretarz Komisji: dr hab. Piotr Sitarski, prof. UŁ

.....